

RTU studiju kurss "Pasaules literatūras vēsture III"**OL000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	LA0607
Nosaukums	Pasaules literatūras vēsture III
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Zanda Gūtmane - Doktors, Profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kursā tiek izziņāta pasaules literatūras, prioritāri, Eiropas literatūras attīstība 20. -21. gs., iepazītas atsevišķas modernisma un postmodernisma literatūras parādības, to stilistiskās īpatnības. Īpaša uzmanība pievērsta salīdzināmās literatūrzinātnes metožu apguvei, kultūras un literatūras kopsakarībām un mijiedarbei.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	KURSA MĒRĶIS: sniegt zināšanas un veidot izpratni par būtiskākajām pasaules (prioritāri – Eiropas) kultūras un literatūras attīstības tendencēm no modernisma izpausmēm 20. gs. sākuma līdz mūsdienām; nozīmīgākajiem rakstniekiem un tekstiem, nostiprinot studējošo literatūrzinātnisko kompetenci. KURSA UZDEVUMI: - sniegt zināšanas un veidot izpratni par literatūras virzienu specifiku, to saikni ar Eiropas vēsturi, vērtībattiecību un ideālu maiņu sabiedrībā; - veidot izpratni par tradīciju un mākslinieka inovāciju mijiedarbību laikmeta dominējošo tendenču kontekstā; - pilnveidot studējošo instrumentālās, interpersonālās un sistēmiskās kompetences, patstāvīgi lietojot zināšanas praksē, diskutējot grupā, izvērtējot, salīdzinot un radoši izmantojot apgūtās analītiskās teksta interpretēšanas prasmes, veicot pētniecisku darbību.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Daiļdarbu lasīšana un analīze. Zinātniskās literatūras lasīšana un analīze. Prezentāciju sagatavošana. Literāro darbu recepcijas izpēti citos mākslas veidos (spēlfilmu un iestudējumu skatīšanās un analīze).
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1.Eiropas literatūras vēsture. A. Benuā-Dizosuā, G. Fontēna red. Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2013. 2.Lewis, P. The Cambridge Introduction to Modernism (Cambridge Introductions to Literature). Cambridge University Press, 2007. 3.McHale, B. The Cambridge Introduction to Postmodernism (Cambridge Introductions to Literature). Cambridge University Press, 2015. 4.Gūtmane, Z. Modernie estētiskie meklējumi vācu prozā. Vācu literatūra un Latvija: 1890–1945/ Sast. B. Kalnačs. R., 2005. (par Kafku, Hesi, modernismu) 5.Manifests. No futūrisma līdz mūsdienām. Sast. A.Ostups. Rīga: Neputns, 2021. 6.Ignatjeva, S. Tulkojumstilstikas problēmu risinājumi pastišā un parodijā: Džeimsa Džoisas romāna Uliss tulkojums latviešu valodā (promocijas darbs, aizstāvēts 24.03.2021) Pieejams: https://www.liepu.lv/uploads/dokumenti/prom/S.%20Ignatjeva.%20Promocijas%20darbs.pdf 7.Ivbulis, V. Uz kuriem literatūras teorija? Rīga: LU, 1995. 8.Kivleniece, S. Modernisms un postmodernisms: literatūra vidusskolai. Rīga: LVAVA, 2008. Papildu/Additional: 1.Beķere, I. Intertekstualitāte intersubjektivitātes gaismā. Grāmata, 1991, Nr.12, 63.–68. lpp. 2.Bontempelli, M. Četras preambulas. Grāmata, Nr. 7/8, 6.–16. lpp. 3.Bretons, A. Sirreālisma manifests. Karogs, 1990, Nr.12, 172.–177. lpp. 4.Rubenis A. 20. gadsimta kultūra Eiropā. Rīga: Zvaigzne ABC, 2004. Citi informācijas avoti/Other sources of information: www.satori.lv, www.punctum.lv, Domuzīme, Rīgas Laiks
Nepieciešamās priekšzināšanas	Pasaules literatūras vēstures iepriekšējās daļas

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Klasiskā modernisma (augstā modernisma) ietekmējošie faktori: tehniskais progress, industrializācija, urbanizācija, filozofisko uzskatu attīstība (Z. Freids, C. G. Jungs, V. Džeimss).	4	6	2	10
2. Klasiskā modernisma izpausmes manifestos un dzejā. Apakšvirzieni: futūrisms, ekspresionisms, dadaisms, sirreālisms (ieskats). Dzejas piemēru analīze. Praktiskais darbs. Studenti analizē dzejas piemērus.	6	10	4	14

3. Klasiskā modernisma izpausmes prozā. Tradicionālo vēstījuma kategoriju pārmaiņas. F.Kafka, H.Hese, V.Vulfa, Dž. Džoiiss. “Zudušās paaudzes” literatūra – dzeja un proza. Praktiskais darbs. Studenti analizē un iesaistās diskusijās par šādām tēmām: - F. Kafkas stāstu “Pārvērtība”, “Spriedums”, “Labošanas darbu kolonijā” interpretācijas iespējas (biogrāfiskā, sociāli politiskā, reliģiskā). - V.Vulfas romāns “Deloveja kundze” un Dž. Džoisas romāns “Uliss”: apziņas plūsmas vēstījuma teorija un prakse. - H. Heses romāns “Stepes vilks”: modernā cilvēka sašķeltības atklāsmes romāna struktūrā un stāstījumā. - „Zudušās paaudzes” izpausmes Ē. M. Remarka romānā “Rietumu frontē bez pārmaiņām”, E. Hemingveja romānā “Ardievas ieročiem”, F.S. Ficdžeralda romānā “Lielais Getsbijs”.	8	14	4	16
4. Vēlīnais modernisms un tā daudzveidīgās izpausmes. Totalitārisma ietekme. Eksistenciālisms kā ideoloģisks strāvājums, tā izpausmes literatūrā (20.gs 40.– 50.gadi.) Ž. P. Sartrs. Eseja „Eksistenciālisms ir humānisms”. A. Kamī “Mīts par Sīzifu”. Antiutopiju veidošanās. Praktiskais darbs. Studenti analizē un iesaistās diskusijās par šādām tēmām: - A. Kamī romāni „Svešinieks” un “Mēris”. - Dž. Orvela romāns „1984”.	6	10	2	12
5. Postmodernisma priekšnoteikumi. Kontrkultūras attīstība Amerikā un bītniku literatūra; maģiskais reālisms Eiropā un Latīņamerikā. Postmodernisma teorētiskā bāze (Ž. Lakāns, Ž. Bodrijārs, Ž. Deridā, M. Fuko, Ž. F. Liotārs). Postmodernisma definēšanas problemātika, virziena pazīmes. Praktiskais darbs. Studenti prezentē pētījumu par vienu vēlinā modernisma un postmodernisma literatūras darbu pēc izvēles, ir gatavi diskutēt par vēl vienu darbu. Tekstu izvēles piemēri: - Dž. D. Selindžera romāns „Uz kraujas rudzu laukā”. - K. Kīzija romāns „Kāds pārlaidās pār dzeguzes ligzdu”. - K. Vonnegūts “Lopkautuve Nr. 5”. - V. Nabokova romāns „Lolita”. - Dž. Faulza romāns „Kolekcionārs”.	8	12	4	16
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
ZINĀŠANAS: 1. Pārzina un izprot literatūras attīstības loģiku un likumsakarības 20.–21. gs. politisko, sociālekonomisko norišu, nozīmīgāko ideoloģisko un estētisko tendenču kontekstā. 2. Zina literatūras veida, žanra u. c. pamatlikumības, pārzina un korekti lieto literatūrteorētisko terminoloģiju. 3. Raksturo tradīciju un mākslinieka inovāciju mijiedarbību laikmeta dominējošo tendenču kontekstā.	Praktiskie darbi (prezentācijas, semināri, diskusijas) – novērtētas zināšanas konkrētu tematu apgūvē. Eksāmens: teorētiskās zināšanas.
PRASMES 4. Prot analizēt literāros tekstus izprotot, ka tie radušies konkrēta laikmeta un kultūras mijiedarbībā. 5. Prot izvērtēt literāro darbu recepciju dažādos mākslas veidos un nacionālajās kultūrās. 6. Prezentē patstāvīgi veikta pētnieciskā darba rezultātus, izmantojot modernās tehnoloģijas.	Praktiskie darbi (prezentācijas, semināri, diskusijas) – novērtētas prasmes konkrētu tematu apgūvē. Eksāmens: teorētiskās zināšanas.
KOMPETENCE 7. Spēj iekļauties diskusijās un grupu darbā, analizējot piedāvātos tekstus un zinātnisko literatūru. 8. Patstāvīgi padziļina savu profesionālo kompetenci, apgūstot aktuālās tendences literatūrzinātnē un kulturoloģijā (patstāvīgo darbu izpilde). 9. Kombinējot zināšanas un apgūtās teksta analīzes prasmes, kritiski izvērtē dažādos zinātniskajos avotos piedāvāto daiļdarbu interpretāciju.	Praktiskie darbi (prezentācijas, semināri, diskusijas) – novērtēta kompetence konkrētu tematu Eksāmens: teorētiskās zināšanas.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Regulāra praktisko darbu (prezentācijas, semināri, diskusijas) izpilde	50
Eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	